

(נה) המזמין את חבריו (נו) שיאכל אצלו (נז) והוא אינו מאמינו על המעשרות (נח) * ואומר מערב

באור ההלכה

דרך אמונה

* אומר מערב שנת. ואם מותר לעשות התנאי בין השמשות הנה למאז דק"ל דיה"ש אין מעשרין את הודאי אלא לעשות תנאי על דאי דיה"ש וכן על דמאי רשאי ודאי דכ"ר הר"ש נפ"ד דמאי מ"ד דמותר להטות דיה"ש גם טדאי ה"מ לומר שאני עמדי להפריש למ"ד יש בדיקה והפרישה יהי' אחר השבת כמש"כ הר"ש אבל כאלו אם ימנה דיה"ש וגם יפריש בשבת נמצא הכל עשה בשבת. ובענין לעשר במחשבה בשבת פ"י בשמ"ק דנה ל"ד ב' שהקשה למה טבל מוכן הוא אלל שנת ששם עבר

מותר אפי' לו מיד. (נז) וכן השמשות מותר לעשר את הדמאי אבל לא את הודאי אפי' מעשר פירות וירקות דהיינו דרננו וכן אין מפרישין חלה בשבת ויר"ט אפי' דיה"ש (נו) אלא"כ מלושה דיר"ט או נטרפה בכל דיר"ט דכיון שחל היסוד דיר"ט מותר להפריש דיר"ט ואם אין לו מה יאכל היר"ט לצורך מצוה ומותר דיה"ש מלבד חלת חו"ל שאסור שהרי יכול לאכול בלא הפרישה ושייר מעט עד אחר השבת ולהפריש מן המשאיר ואם לא שנת דיר"ט ולא הפריש חלה מן הפריש מכל מה שהוא טריחא גדולה וה"ה אם לא הפריש חלה מהלחם חמץ שיאכל בצקר וכ"ז כשלא קיבלו הצטר עליהן שנת אפי' אם יחד כבר קיבל עליו שנת אבל אם הצטר קבלו שנת מפלג המנחה ואילך אפי' אם היסוד אין רוצה לקבל חל עליו שנת בע"כ ואסור שום שבת אפי' לדבר מצוה ואם יש עוד איזה ספק כגון שקבלו הצטר זמן מרובה קודם חשיכה לידעתה כמה פוסקים הוא קודם פלג המנחה יש להקל בשבתין לצורך מצוה אפי' ע"י עזמו ואחר רבנן שעה שאחר השקיעה יש להחמיר ב' כחומרי לילה ולא יעשה שום שבת ואפי' נסתפק לו אם הגיע זה הזמן כי להחמיר ונ"ע (נח) ונסתפק המג"א אם גם דיה"ש של מיר"ה החירו שטחים לצורך מצוה והאחרונים הכריעו שגם במו"ש מותר ומ"מ למעשה יש להחמיר במו"ש משום שאין לנו בקיאיין בדיה"ש מחי מתחיל הזמן שאינו דאי יום שיש בה כמה דעות. (נט) מי שקרא שם מע"ש למרומ"ט של דמאי או למעשר עני של דמאי לא יטלם בשבת ליחנם לעני אפי"ם שיחד מקומן מקודם השבת והרי הם ידועים ומונחים מזה הפירות וכן אם הפרישן לגמרי לא יחנם בשבת (ק) ויש מחמירין אם הפרישן לגמרי להוליכין וליחנם בשבת ואם היו העני רגיל לאכול אללו יבא ויאכל ובלבד שידעו שזו שאני מאכילך הוא מע"ש או תרומה"ט כן דעת הרמב"ם והר"ש מחמיר שם להוליכין לבין עמי אפי' אינו רגיל לאכול אללו ואפשר שגם דעת הטור כן ודיר"ט גם להרמב"ם מותר (קא) וכן מותר להוליכין לכהן חלה בשבת במקום שיש עירוב אם היחה אפריה והפרישה מע"ש. (קב) פירות שאינן מעשרין אפי' הן חייבין במעשר מדבריהם או מעשר"ר שלא יטלה תרומתו או תרומה טמאה או מע"ש ונטע רבנן שלא נפדו כהלכתן אסור לטלטלן בשבת ויר"ט אבל הדמאי הואיל וראוי לעניים וכן מע"ש וז"ר שפדאו אפי"ם שלא נתן החומש מותר לטלטלן ומטלטלן ישראל תרומה טהורה אפי"ם שאינה ראיה לו ומטלטלן תרומה טמאה עם הטהורה או עם הטהורה אבל אם היו אגוזים ושקדים וכיו"צ נוער הכלי וטעל הטהורה או החולין והיו פירות המתטנפים בקרקע שאלו ינער אותם יפסדו אלל אם היו החולין אם היו שיהיה בכלי א' בד"א בשהיחה הטהורה למטה ומינה הטמאה ואם הי' נרץ למקום הכלי בין שהטהורה למעלה בין שהיחה למטה מטלטל הכל כאחד וע"י עוד פרישם בה בלוא"ם כ"י ש"ט ס"ג. (קג) ערב שנת סמוך לחשיכה קודם בין השמשות נרץ אדם ליטול במוך דמיו אם עישרו הכל ואם הפרישו חלה (קד) ויכולו לעשות תנאי כל ע"ש שמא שנת מלעשר איזה דבר. עיסה שלשה דיר"ט מותר להפריש החלה דיר"ט כיון שהחיו חל דיר"ט כנ"ל ומתבאר כל הפרישם בה בלוא"ם כ"י חק"ו. (קה) תרומה טמאה שנדמעה בחולין אפי' יש בה ק"א כיון שגררן להרים ואסור להרים בשבת הי"ז מוקפה אלל אם נדמעה בתרומה טהורה אפי' אין בה ק"א אינה מוקפה דחיה להביאם [אך] בחמיני שכל הכהנים טמאים הי"ז מוקפה]. (נה) המזמין את חבריו. (קו) וה"ה אם הוא פסור שלאחר השבת יקראוהו למי שאינו נאמן יכול לעשות תנאי מע"ש על דמאי (קז) ואע"ג דאסור לחבר להתארח אלל ע"ה דלקמן רפ"י משום שטרות לדבר מצוה מותר א"י ברגל שאז לא גזרו טומאה על ע"ה א"י דמי טומאתו של החבר א"י דמירי שהחבר הזה שהזמינוהו מעשר אבל אינו חבר לטהרות (קח) ומירי בשלל הדירו כי אם הדירו מותר דלקמן פ"ב ה"ג (קט) וי"א דגם הדירו לא החירו אלא החירו אלא יכול לנתקן מע"ש אבל אם יכול לעשות תנאי חייב לעשותו: (נו) שיאכל אללו. בשבת או דיר"ט (ובתרמ"ט) כח"י הגירסא שיאכל אללו בשבת (קי) ואע"ג דאורחים מותר להם לאכול דמאי בלוא"ה לפ"ד רבנו לקמן פ"י הי"א: (נד) והוא אינו מאמינו. (קיא) לאו דוקא דלפ"י מאמינו אם לא קיבל עליו דקין דלקמן פ"י אינו נאמן על המעשרות: (נח) אומר מערב שנת. (קיב) החירו לו חכמים לעשר בשבת ע"י תנאי שמשות דע"ש (קג) ולמחר יעשר עוד הפעם דלקמן ר"ט ואין המעשרות חלים עמה רק בשבת רק שע"י אמירה זו החירו השבת לעשר בשבת דשזו לא מחוי במתקן בשבת (קיד) וכשמחמין למחר בשבת לא יאכל את התרומה"ט שאסור לאדנו [שגם תרומה טמאה אסור לאכילה דחיה להקפה כנ"ל פ"י בתרומות הי"ז וע"ש פ"ג הע"ז] וגם לא ישיאירו על השלחן שמא יאכלנה בעה"ז או בני דמיו אלא יפירו

ציון ההלכה

(נז) צניחא בשו"ה כ"י רפ"א דין ו' ס' ט' פ"ט: (נו) מ"ב כ"י חז"ו סק"י: (נח) מ"ב כ"י ש"מ סק"ז ובה"ל ד"ה בין וע"י נפיה"מ לרננו גרפ"ד דמאי דמוכח דיה"ש של מיר"ה אסור לעשר דמאי ונ"ע: (נט) חז"ו"ל דמאי כ"י ט' סק"ד: (ק) כ"ד בל"ל כ"י חק"ו ד"ה והלויכה וע"י בחז"ו"ל ש: (קא) מ"ב כ"י חק"ו סק"י: (קב) לשון רבנו בפניה משנת הי"ט ב' וע"י בשונה הלכות כ"י ש"ט דין ט': (קג) אור"ח כ"י ר"ס פ"ב ובמ"ב: (קד) והוא בכלל מ"ש חז"ל שגררן לשאול במוך עשרתם: (קה) ירו' שנת פ"ח ה"א: (קו) כ"ס פליה ושה"ג ושה"ס: (קז) חז"ו"ל דמאי כ"י ט' סק"ט ובתפלי' ותוס' אג"ז שם כח"ס ששם הומי מותר ומש"כ בשנתה לטובה ז"ע וע"י בחמ"ט: (קח) ר"ש: (קט) פ"ט ונמל"ש וגם הרי"ר קורקום כח"ב ב' החיובים: (ק) בלוא"ם כנ"ל לקמן פ"ב ה"ג: (קיא) חז"ו"ל דמאי כ"י ט' סק"ט ח: (קיב) שם חלה כש"ל דמאי א"ל לעשר למחר דכירי ק"א אדמאי: (קיד) ירו' רפ"ו דמאי וע"י ר"ש: